

„Polska Transformacja Energetyczna – Pytania Fundamentalne”

dr inż. Wojciech Myślecki

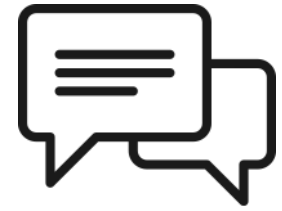
***Profesor Honorowy Uniwersytetu Przyrodniczego
we Wrocławiu***

AGH , Kraków , 20 października 2022 r.

Pytanie nr 1 : Jakie paradygmaty społeczne i gospodarcze wyznaczają kierunek transformacji energetycznej ?

Rewolucja przemysłowa 4.0

Poszukiwanie nowego ładu światowego w gospodarce – Nowe paradygmaty gospodarki

Połączenie trzech rodzajów Internetu:

energetycznego,
komunikacyjnego i
logistycznego

analiza wielkich zbiorów
danych (Big data)

zarządzanie za pomocą
inteligentnych i adaptacyjnych
algorytmów

Tworzą potężną platformę IoT będącą podstawą rewolucji przemysłowej 4.0. Złożone struktury społeczne i gospodarcze będą bliższe uniwersum biologicznemu niż mechanicznemu.

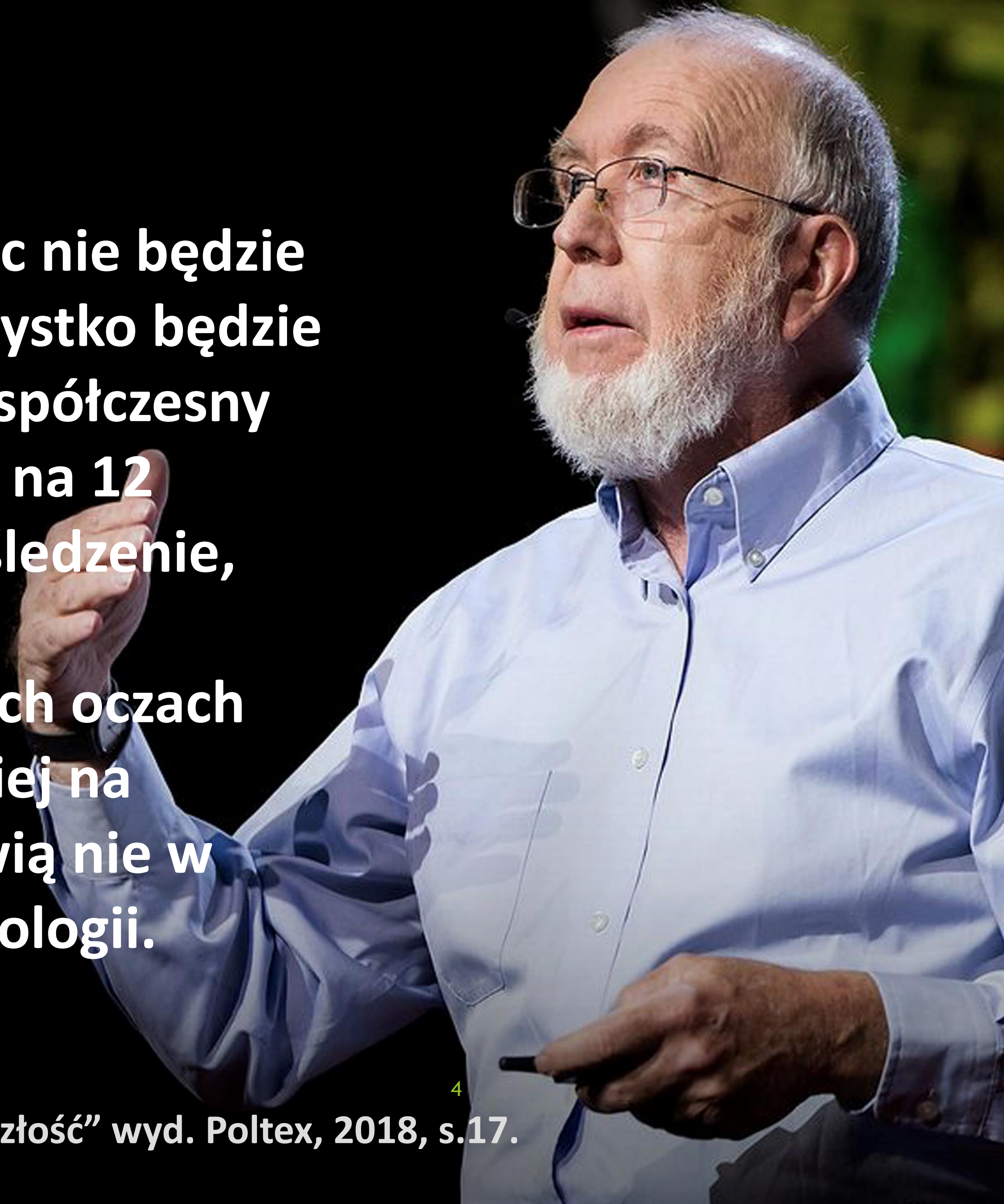
Nieuniknione zmiany

W niematerialnej rzeczywistości cyfrowej nic nie będzie niezmiennie ani ustalone raz na zawsze. Wszystko będzie w procesie stawania się...siły kształtujące współczesny świat i zmiany, które wywołują podzieliłem na 12 procesów, takich jak uzyskiwanie dostępu, śledzenie, filtrowanie, interakcje...

Każdy z tych 12 rozgrywających się na naszych oczach procesów jest trwałą tendencją (przynajmniej na najbliższe 30 lat), ponieważ ich korzenie tkwią nie w naturze społeczeństwa, ale w naturze technologii.

Kevin Kelly

„Nieuniknione- Jak inteligentne technologie zmienią naszą przyszłość” wyd. Poltex, 2018, s.17.

Paradygmat wzrostu wyczerpał się

- Powinniśmy przyjąć „agnostyczny” wobec wzrostu model gospodarki, który nie tyle kwestionuje kategorię wzrostu gospodarczego, co **rezygnuje z wykorzystywania jej w roli głównego wskaźnika pomiaru kondycji gospodarczej.**
- **Chodzi o zmianę definicji granic funkcjonowania systemu gospodarczego.** Scenariusze Klubu Rzymskiego i różnorodne dane, szczególnie za okres po kryzysie z 2008 roku, pokazują, że **dotychczasowy porządek jest nie do utrzymania.**
- Obecny system społeczno-gospodarczy charakteryzuje się dużą złożonością. **Nowoczesność ma wpisaną w siebie ciągłą zmianę i burzenie dotychczasowego porządku, a efektem tego jest nieustanny wzrost złożoności.** Powstaje coraz więcej przestrzeni do realizacji pomysłów, powstają nowe style życia, nowe zawody. Społeczeństwo ulega coraz większej fragmentaryzacji.

Pokolenie Y , Z

**2020 – 50% rynku pracy , 2025 – 75 %
ryнку pracy**

**Raport „ The Deloitte Global Milenial Survey 2019”
(obejmuje 42 kraje w tym Polska)**

- **Nr 1 to zmiany klimatu i ochrona środowiska – 29% wskazań**
- **Nr 2 to wolontariat i wsparcie dobroczynne**
- **Nr 3 to brak psychologicznych obciążeń epoki turbokapitalizmu**

Pytanie nr 2 : Jakie paradygmaty geopolityki definiują uwarunkowania zewnętrzne transformacji

Rewolucja w układzie światowej równowagi sił (new world order)

Koniec Wspaniałego Świata - Nowe paradygmaty geopolityczne

- **Załamywanie się zachodniego systemu legitymizacji jako podstawy ładu światowego** (np. bezwzględne kwestionowanie legitymizmu demokratycznego i liberalnych wartości zachodnich przez fundamentalizm muzułmański, odrzucanie „dyktatu” zachodniej cywilizacji przez Rosję i Chiny - różnica w postrzeganiu świata między „Wschodem” a „Zachodem”).

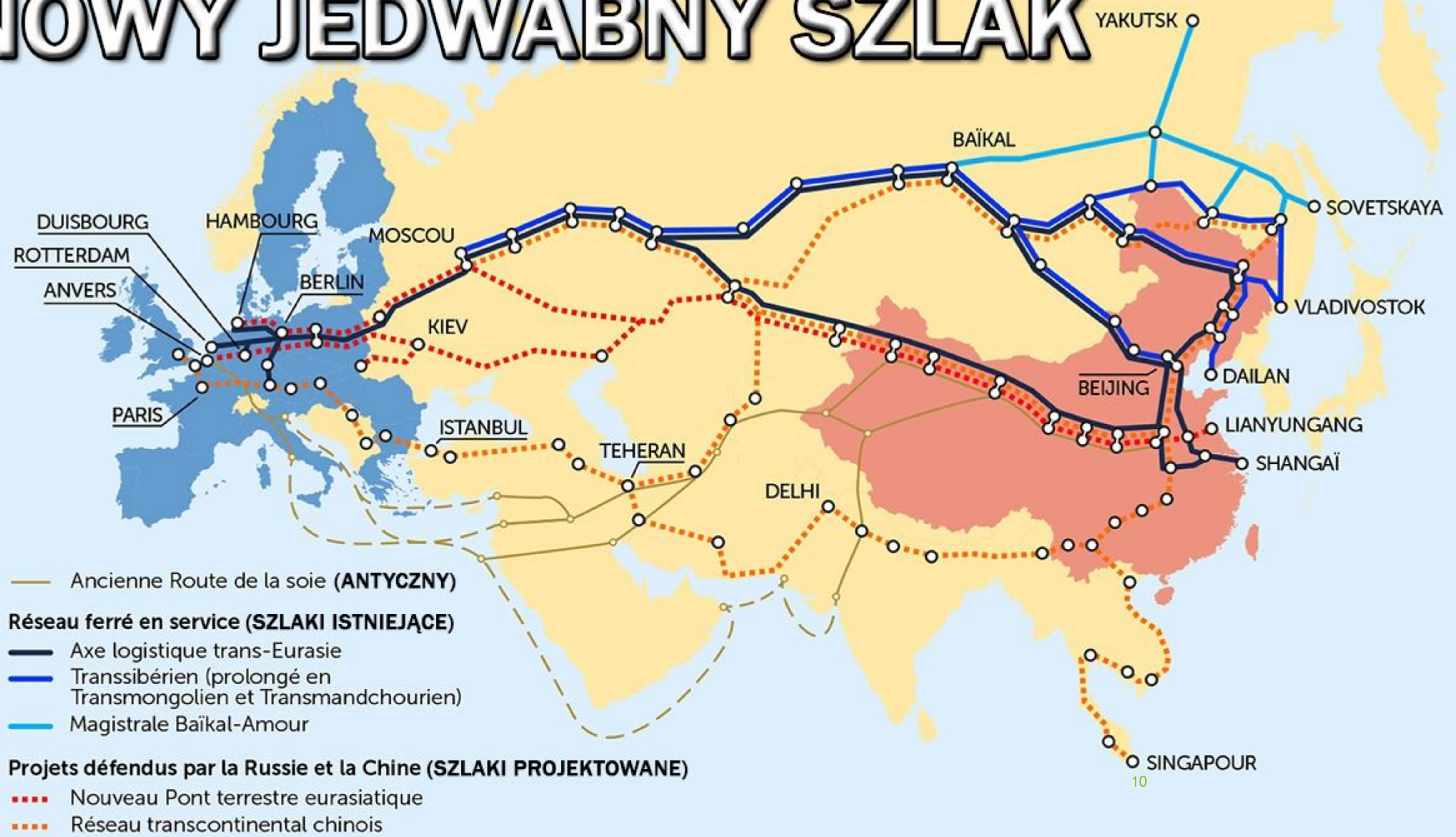
- **Załamanie się systemu równowagi sił i strachu ukształtowanego po II Wojnie Światowej** (upadek komunizmu i ZSRR, Powrót Chin jako „Wschodu”, ostatnia dramatyczna próba odbudowy imperialnej Rosji)
- **Wiek Brytania opuszcza UE, a Niemcy stają się dominującym gospodarczo i niezdefiniowanym politycznie państwem** w słabnącej UE, struktury UE przeżywają duchowy i polityczny kryzys,
- Powstają regionalne mocarstwa jak Indie i Brazylia ,
- USA stopniowo wycofują się z przestrzeni atlantyckiej i przesuwają się na Pacyfik

WALKA O KONTROLĘ NAD KONTYNENTEM EUROAZJATYCKIM

Eurazja jest geopolityczną osią świata. Siła , która dominowałaby nad Eurazją , kontrolowałaby dwa z trzech najbardziej zaawansowanych i gospodarczo produktywnych regionów świata.... Dwa najbardziej autorytarne i populistyczne państwa aspirujące do hegemonii i globalnego wpływu leżą w Eurazji.

Zbigniew Brzezinski (The Grand Chessboard , 1997 , s.31)

NOWY JEDWABNY SZLAK

„ Niebo jest u góry , ziemia w dole , a to , co między niebem a ziemią nazywa się Chinami. Ci na obrzeżach są obcy. Obcy należą do tego , co zewnętrzne , a Chiny do tego , co wewnętrzne. ”

- Shi Jie . O Królestwie Środka , 1040 r.

CZEGO CHCĄ CHINY ?

Program „ Niech Chiny znów będą wielkie ”:

- 1. Powrót Chin na dominującą pozycję w Azji, którą zajmowały przed najazdem z Zachodu .**
- 2. Przywrócenie kontroli na terytorium „wielkich Chin”, w tym Hongkongiem i Tajwanem.**
- 3. Odzyskanie historycznej strefy wpływów wzdłuż granic i mórz ościennych , handlowa dominacja nad przestrzenią Euroazjatycką, czym mają odzyskać należne im miejsce na Świecie.**
- 4. Domaganie się szacunku od innych wielkich mocarstw na światowych salonach.**

Tu nie chodzi o wojnę handlową, tylko o coś znacznie większego: powrót do demokratycznych zasad, które Ameryka starała się narzucić światu po II wojnie światowej.

Gdy rozpadł się Związek Radziecki, uwierzyliśmy,

że otwarty rynek wystarczy, aby demokracja i rządy prawa same stopniowo objęły cały glob.

Komunistyczna Partia Chin pokazała, że nigdy na to nie pozwoli. Stopniowo będzie osłabiać system oparty na zachodnich wartościach poza swoimi granicami. Mówimy więc o starciu wręcz tytanicznym.

generał Robert Spalding, doradca Donalda Trumpa ds. Chin.

DOCHÓD NARODOWY PKB 2019 r. (wg.parytetu siły nabywczej - PPP) , źródło MFW

1. Chiny	- 23,4	bln USD
2. USA	- 21,4	„
3. UE	- 20,7	„
4. Niemcy	- 4,7	„
5. Rosja	- 4,1	„
6. Polska	- 1,3	„
ŚWIAT	- 134,5	BLN USD

24 LUTY 2022 - WOJNA - UKRAINA W OGNIU

PREZYDENT UKRAINY WOŁODYMIR ZELENSKI

BOHATER I TWÓRCA UKRAINY XXI WIEKU

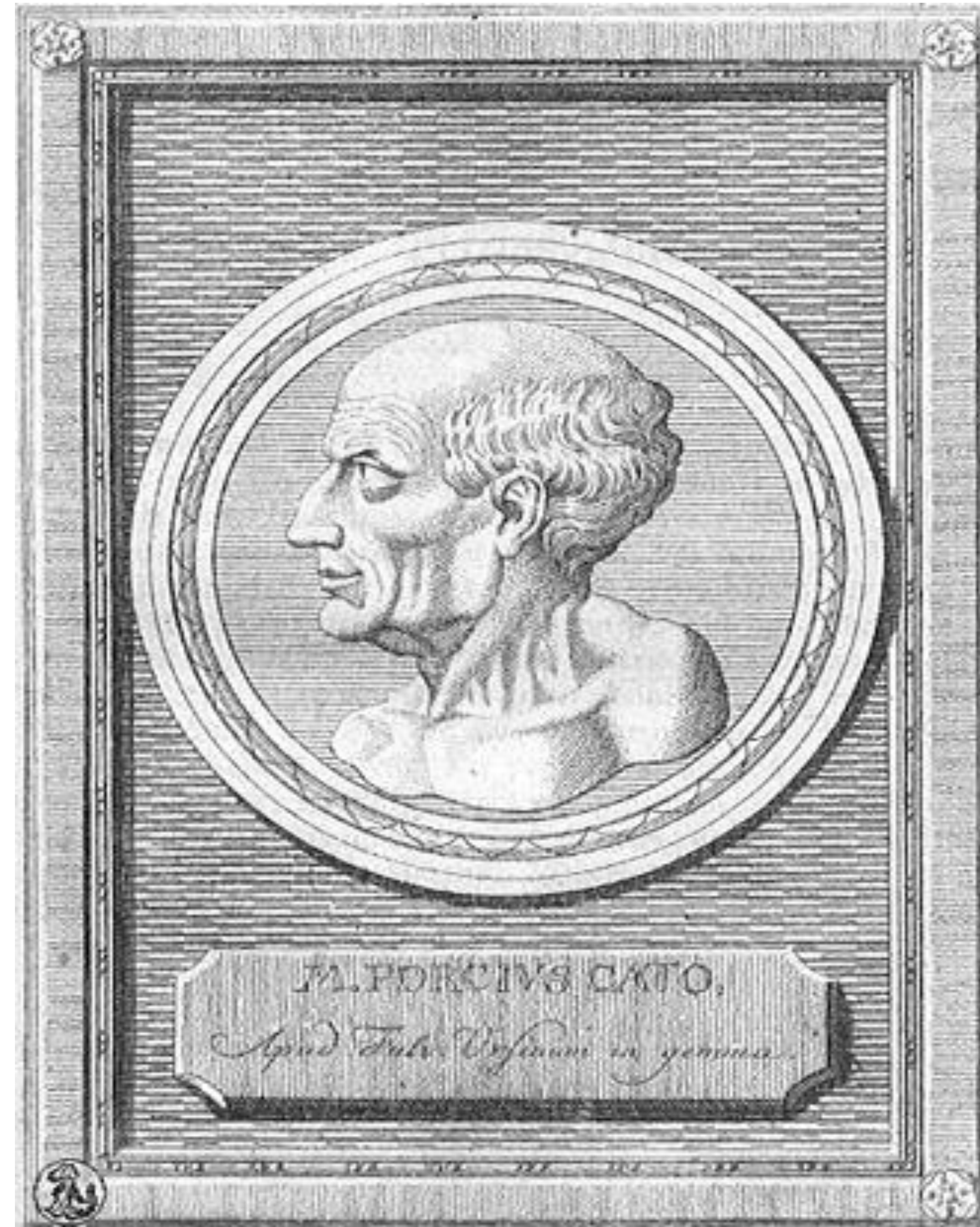
REORGANIZACJA ZACHODU

„Całą tę sieć wpływów, którą Putin szył w Europie od dwudziestu lat, spruli mu Ukraińcy w trzy dni, bo nie okazali się domkiem z kart, jak opowiadał wszystkim. W efekcie Putin to nie tyle Ukrainę skazał na Rosję, ale samego siebie. Wypisał się z Europy, wypisał się z globalnej gospodarki, powiesił się na szyi Chińczykom. Miał Niemcy przyjazne, nieuzbrojone, finansujące mu budżet w zamian za gaz i płacące tylko pół składki NATO. Teraz ma Niemcy, które dokonały całkowitego zwrotu – wręcz tożsamościowego – w swojej polityce. „

Sławomir Sierakowski , Onet , 27.02.

„*Ceterum autem censeo Carthaginem esse delendam*”

Katon Starszy , Marcus Porcius Cato , Censorius

Upadek rosyjskich idei imperialnych – Upadek Putina

Putin przegra. A jego porażka doprowadzi do kolejnej wielkiej smuty w Rosji. Brak skutecznej władzy na Kremlu pociągnie za sobą dezintegrację tego kraju

Inwazja Rosji na Ukrainę zmieniła wszystko. Całkowicie przeorała geopolityczny kształt kontynentu, wpłynęła na nasze poczucie bezpieczeństwa oraz gospodarkę. Niezależnie od wyniku wojny, kontynuacja obecnej polityki energetycznej zgodnie z zasadą „business as usual” nie jest już możliwa.

Pytanie nr 3 : Jakie ramy polityczne definiują uwarunkowania polskiej transformacji energetycznej i czy Polska akceptuje te ramy ?

Wielka podwójna tranzycja (twin transition) - Ramy polityki klimatyczno-energetycznej UE

Quo vadis Polonia ?

Polska, aby odgrywać aktywną rolę musi wykorzystać twórczo spostrzeżenie Gombrowicza, który zwrócił uwagę, że **euuropejskość nie polega na zlaniu się z Europą, lecz na tym, aby być jej częścią składową**, wnoszącą własne, specyficzne wartości do europejskiej kultury .

Historyczne doświadczenia Polski wskazują, że taki sojusznik jak USA o wymiernym potencjale wzmacnia naszą pozycję przetargową w wielu sprawach. **Interesy Polski i Stanów Zjednoczonych są zbieżne, ale nie tożsame**, a Polska jest krajem, który powinien mieć własną perspektywę geostrategiczną i nie ograniczać się do popierania we wszystkim Stanów Zjednoczonych.

Polska będzie więcej znaczyć w Waszyngtonie z dobrymi stosunkami i z silną pozycją w Unii Europejskiej , a tej nie będzie można osiągnąć bez dobrych stosunków polsko-niemieckich.

1. Konsekwencją wojny jest **upadek kluczowego paradygmatu zachodnioeuropejskiej polityki energetycznej**. Wierzą, że Putina da się kontrolować poprzez duże projekty energetyczne, które będą dla Rosji źródłem dochodów (**wandel durch handel**) . 24 lutego pokazał, że jest zupełnie odwrotnie, a dla Moskwy nadrzędne są imperialne cele geopolityczne,
2. Eksperci zwracają uwagę, że wojna w Ukrainie może przyczynić się do przyspieszenia transformacji energetycznej w Europie. Priorytetem staje się bowiem uniezależnienie od rosyjskich paliw kopalnych.

▶ **Fit for 55 + RRF (NextGeneration EU – Recovery and Resilience Facility – Instrument Odbudowy i Wzmocnienia Odporności)**

▶ **Celem RRF jest wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE poprzez:**

1. **zwiększenie odporności państw członkowskich UE, a także ich gotowości na sytuacje kryzysowe, zdolności dostosowawczych i potencjału wzrostu gospodarczego;**
2. **łagodzenie społecznych i gospodarczych skutków kryzysu związanego z COVID-19,**
3. **przyczynianie się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych;**
4. **wspieranie zielonej transformacji oraz pomaganie w osiągnięciu unijnych celów klimatycznych na 2030 rok oraz celu polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 roku;**
1. **wspieranie transformacji cyfrowej.**

RePower EU

KOMISJA EUROPEJSKA
Bruksela, dnia 18.5.2022

- ▶ **Istotą RePower EU nie jest zestaw propozycji (korekta RRF) lecz **SILNE i JEDNOZNACZNE STWIERDZENIE , ŻE WYJŚCIE Z OBECNEGO KRYZYSU POLEGA NA PRZYŚPIESZENIU I POGŁĘBIENIU PROCESU Podwójnej Tranzycji czyli Green and Digital Transition (Twin Transition) zarysowanej w RRF .Czyli rachuby , ze UE zarzuci obecnie Green Deal są nierealne.****

TEZY RePower EU

- 1. Zależność państw członkowskich od rosyjskich źródeł energii różni się. Podejście przyjęte w niniejszym planie REPowerEU odzwierciedla te różnice i proponuje szereg wyważonych reakcji odpowiadających konkretnym potrzebom państw członkowskich, **przy jednoczesnym dążeniu UE jako całości do neutralności klimatycznej do 2050 r.****
- 2. RePowerEU opiera się na pełnym wdrożeniu przedłożonych w ubiegłym roku wniosków Fit for 55 bez zmiany ambicji osiągnięcia co najmniej 55 % emisji gazów cieplarnianych netto do 2030 r. i neutralności klimatycznej do 2050 r. zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem. Jednak szybkie wycofywanie importu paliw kopalnych z Rosji wpłynie na trajektorię transformacji.**

TEZY RePower EU

- ▶ **3. W nowej rzeczywistości zużycie gazu w UE zmniejszy się w szybszym tempie, ograniczając rolę gazu jako paliwa przejściowego.**
- 4. Odejście od rosyjskich paliw kopalnych będzie jednak wymagało również ukierunkowanych inwestycji w bezpieczeństwo dostaw infrastruktury gazowej i bardzo ograniczonych zmian w infrastrukturze naftowej, a także inwestycji na dużą skalę w sieć elektroenergetyczną i ogólnounijny szkielet wodorowy.**
- ▶ **5. Równolegle niektóre z istniejących mocy węglowych mogą być wykorzystywane dłużej niż początkowo oczekiwano, z ważną rolą energii jądrowej i krajowych zasobów gazu**

„Navigare necesse est – vivere non est necesse”

Pompejusz Wielki

- ✓ Wielki wódz postawił tu obowiązek wobec własnego państwa, wobec walczącej armii i wobec swoich podwładnych ponad własne życie.
- ✓ To jest ważne i radykalne przesłanie dla tych, którzy odpowiadają za los Państwa i za jego stan spraw

Dziękuję za uwagę